

Guía Docente

Datos Identificativos				
Asignatura (*)			Xestión dos servizos da Enfermaría	
Titulación			Código	
			661G01021	
2024/25				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Uriel Latorre, Pablo	Correo electrónico	p.uriel@col.udc.es	
Profesorado	Uriel Latorre, Pablo	Correo electrónico	p.uriel@col.udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal/			
Descrición xeral	O propósito xeral da materia é capacitar ao alumno para traballar dentro dunha organización ou sistema tendo en conta o medio socioeconómico en que ésta se desenvolve, así como por ao seu alcance os métodos e as técnicas utilizados polas ciencias administrativas para integrar os coñecementos adquiridos noutras disciplinas coa finalidade de prestar un servizo de calidade a un custo adecuado e incrementar o desenvolvemento persoal, profesional e o da institución ou sistema			

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Identificar o proceso evolutivo do pensamento administrativo e a súa aplicación ós servizos actuais de saúde e de enfermaría, describindo as diferentes correntes do proceso e a súa aportación á xestión dos servizos de saúde e de enfermaría.	A53	B1 B8	C1 C4
Describir as características dos sistemas sanitarios existentes, explicando e analizando o sistema sanitario español e galego e o papel da enfermeira dentro dos mesmos	A53	B1 B3 B8 B11	C1 C4 C10
Interpretar as etapas do proceso de xestión e a súa aplicación ós servizos de saúde e de enfermaría, analizando o enfoque de planificación por necesidades.	A53 A54	B1 B3 B8 B11 B12	C1 C4 C10
Valorar as características dos diferentes tipos de organizacións e estruturas organizativas dos servizos de saúde e de enfermaría.	A53 A54	B1 B8 B11 B12	C1 C4 C11
Describir e analizar as diferentes teorías sobre liderazgo e a súa aplicación ós servizos e ós coidados enfermeiros.	A53 A54	B1 B3 B5 B7 B8 B11 B13	C1 C4 C12

<p>Descibir e analizar os principios, elementos e métodos de garantía de calidade asistencial. Explicará a importancia de: indicadores, criterios e estándares na avaliación da calidade.</p>	A53	B1	C1
	A54	B2	C4
	A55	B3	C11
		B5	
		B7	
		B8	
		B12	
		B13	
		B18	
		B21	
	B22		

Contidos	
Temas	Subtemas
Marco de referencia e conceptual da administración como ciencia. Administración e xestión dos servizos de saúde	<p>Introducción á perspectiva da Administración como ciencia.</p> <p>Teorías clásicas e modernas e a súa aplicación nos servizos de saúde</p>
Funcións e modelos de xestión dos servizos de saúde e de enfermaría	<p>Conceptos básicos sobre sistemas de saúde.</p> <p>Análise comparativo dos distintos modelos sanitarios.</p> <p>Sistema de saúde español e galego. Papel de la enfermera.</p> <p>Planificación dos servizos de saúde e de enfermaría.</p> <p>O proceso administrativo. Aplicación.</p> <p>Modelos de xestión institucionais.</p> <p>Planificación baseada nas necesidades. Risco, necesidade e demanda.</p> <p>Técnicas de planificación</p>
Estudio das organizacións. A organización dos servizos de saúde e de enfermaría.	<p>Conceptos básicos de organización.</p> <p>Organización dos servizos de saúde e de enfermaría.</p> <p>A estrutura nas organizacións de saúde e de enfermaría.</p> <p>Elementos de organización específicos dos servizos de enfermaría.</p> <p>Sistemas de organización do traballo das enfermeiras nos distintos niveis asistenciais.</p>
A dirección e liderado nos departamentos de enfermaría e na xestión de cuidados	<p>O liderado. Definición e tipos.</p> <p>Toma de decisións.</p> <p>Definición da toma de decisión. Tipos e métodos de toma de decisións e dirección de grupos.</p> <p>A motivación.</p> <p>A comunicación.</p> <p>Sistemas de comunicación e información máis utilizados.</p>
Evaluación, control e calidade da atención sanitaria e dos cuidados de enfermaría.	<p>O control nas organizacións.</p> <p>Tipos de control. Control interno e control externo.</p> <p>Instrumentos e ámbito de control.</p> <p>Compoñentes da calidade dos servizos sanitarios.</p> <p>Enfoques da valoración da calidade.</p> <p>Garantía de calidade nos servizos de enfermaría.</p> <p>Indicadores, criterios estándares de calidade.</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais

Sesión maxistral	A53 A54 A55 B18 C4 C12	21	31	52
Análise de fontes documentais	A53 A54 B1 B3 B5 B8 B12 C11	2	15	17
Traballos tutelados	A53 A54 A55 B1 B2 B3 B5 B7 B8 B11 B12 B13 B21 B22 C1 C10 C11	18	60	78
Proba de resposta múltiple	A53 A54 A55	1	0	1
Atención personalizada		2	0	2

***Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado**

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe gravarase cada clase en vídeo coas diapositivas correspondentes, semanalmente enviarase aos estudantes. As sesións en Teams utilizaranse para a resolución de dúbidas.
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos legislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.
Proba de resposta múltiple	A realización da proba de resposta múltiple será obrigatoria. Suporá o 60% da cualificación final.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Proba de resposta múltiple Sesión maxistral Traballos tutelados	A atención personalizada relacionada cos traballos ten como finalidade orientar os estudantes na realización dos traballos. .O seguimento farase de forma individual ou en pequenos grupos, ben de maneira non presencial, a través de Teams ou Skype, ou a través do correo electrónico

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba de resposta múltiple	A53 A54 A55	A realización da proba será obrigatoria. A proba constarán de preguntas tipo test relacionadas con contidos teóricos e traballos tutelados Puntuará sobre un mínimo de 0 e un máximo de 10. Esta proba suporá o 60 % da cualificación final.	60

Traballos tutelados	A53 A54 A55 B1 B2 B3 B5 B7 B8 B11 B12 B13 B21 B22 C1 C10 C11	A realización dos traballos tutelados será obrigatoria. A avaliación dos traballos inclúe a valoración de competencias específicas e transversais. Puntuará sobre un mínimo de 0 e un máximo de 10. Suporá o 40% da cualificación final. para a avaliación dos traballos seguiranse criterios de calidade sobre: presentación, estrutura, contidos, bibliografía e exposición oral, de se realizar	40
---------------------	---	--	----

Observacións avaliación

Os criterios de avaliación son os mesmos para a segunda oportunidade, estudantes con matrícula parcial e adiamento de oportunidade. A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Rol de Enfermería (). . - Enfermería Clínica (). . - Metas de enfermería (). . - TEMES MONTES JL (2007). Gestión hospitalaria. 2ª ed. Madrid: McGraw-Hill Interamericana - PINEAULT R., DAVELUY C (1994). La Planificación Sanitaria. Conceptos, Métodos, Estrategias. 2ª ed. Barcelona: SG editores - MONPART GARCÍA M.P, DURÁN ESCRIBANO M (2009). Administración y gestión. Madrid: DAE - MONPART M.P (2003). Administración de los Servicios de Enfermería. Barcelona: Masson - MINISTERIO DE SANIDAD Y CONSUMO (1990). Organización del equipo de Atención Primaria. Madrid: Ministerio de Sanidad y Consumo. Instituto Nacional de la Salud - MARRINER TOMEY A (2001). Guía de Gestión y Dirección de Enfermería. 6ª ed. Barcelona: Harcourt - MASON E.J (1988). Normas de calidad en enfermería. Barcelona: Doyma - LOPEZ CASASNOVAS G (2001). El control de Gasto Sanitario. Springer. Barcelona - (1986). LEY 14/1986 de 25 de Abril, GENERAL DE SANIDAD . B.O.E. 29 de Abril de 1986 - LAMATA F, CONDE J, HORNO J (1994). Marketing sanitario. . Madrid: Díaz de Santos - GONZALEZ DAGNINO A. (1994). Administración por Objetivos. . Madrid: Fondo de Investigaciones Sanitarias de la Seguridad Social - ELOLA SOMOZA J (2001). Política Sanitaria Española. Madrid. Díaz de Santos - DONABEDIAN A (1991). La calidad de la atención médica: definición y métodos de evaluación. México: La Prensa Médica Mexicana - CHIAVENATO I (2006). Introducción a la teoría general de la administración. 5ª ed. . México: McGraw-Hill Interamericana - BALDERAS M (2004). Administración de los Servicios de Enfermería. 3ª ed. México: Interamericana - ALFARO LEFEVRE R (2003). Aplicación del Proceso Enfermero: fomentar el cuidado en colaboración. 5ª ed. . Barcelona: Masson - Todo Hospital (). . - Calidad asistencial (). .
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía/661G01003

Bases para a interpretación do coñecemento científico/661G01008

Enfermaría Comunitaria I/661G01014

Ética profesional, marco legal e filosofía do coidado/661G01016

Enfermaría Clínica I/750G01034

Enfermaría Clínica II/750G01035

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Enfermaría clínica III/750G01017

Materias que continúan o temario

Observacións

Esta materia ten en conta as recomendacións de SOSTENIBILIDADE MEDIO AMBIENTE, PERSOA E IGUALDADE DE XENERO:- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia, realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos.- Teranse en conta os principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.- Atendendo ás distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria, nesta materia terase en conta a perspectiva de xénero velando pola non utilización dunha linguaxe sexista na aula, nos documentos desenvolvidos na materia e nas actividades clínicas realizadas co alumnado.- Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas dentro da aula ou no contexto clínico, influíndo na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.- Prestará especial atención en detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas.- Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso idóneo, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías